

Men i et tidsskrift som Fortid og Nutid må det være på sin plads at fremkomme med kommentarer herom.

For at enhver misforståelse kan undgås, må det først understreges, at det lokalhistoriske arbejde, som den egshistoriske forening udfører påkalder megen agtelse og anerkendelse, især fordi det har medvirket til at gøre tilflytterne fortrolige med deres nye hjemstavn.

Når forfatteren skildrer forholdene i Hvalsø, får man det indtryk, at der ikke tidligere har været udført lokalhistorisk arbejde i kommunen. Det er en helt gal gremstilling. Tværtimod har det forudgående lokalhistoriske arbejde vakt den historiske interesse og godet jordbunden for, at en egshistorisk forening kunne oprettes.

I omtalen af Hvalsø forbigås det ganske, at der i en nærmere tid forud for foreningens dannelse kan registreres godt 30 velbesøgte lokalhistoriske foredrag i Hvalsø, og at der kan optælles 1 sognehistorie, 12 lokalhistoriske artikler om kommunen i bøger og blade, foruden 5 lidt ældre artikler, hvilket forfatteren åbenbart ikke har kendskab til, idet han hævder, at området er sparsomt belyst gennem historiske beskrivelser. I stedet har man nok lov til at sige, at Hvalsø ligger over middel. Kedeligt, at forfatteren ikke vidste det.

Forfatteren kunne godt have sparet os for sin nedvurderende holdning til »den pensionerede førstelærer«, hvoraf to af slagten har været ansat i kommunen. De har i deres tid udført et påskønnelsesværdigt lokalhistorisk arbejde og fået den stedlige historie ud til befolkningen på højde med det bedste på den tid. Uden deres indsats havde Hvalsø kommune været fattig på lokalhistorisk formidling. I virkeligheden er det hele den forudgående indsats, den egshistoriske forening nu glædeligvis bygger videre på.

Det er en påstand, når forfatteren skriver »Der er et uheldigt skisma under udvikling mellem de lokalhistoriske foreninger og de lokalhistoriske arkiver. Arkiverne har udviklet sig til »afleveringsdepoter« uden nogen form for folkelig opbakning og forankring, og det er som regel arkivernes egen skyld!« – Hvor er dokumentationen for denne påstand? Vel er arkiverne depoter, det er jo meningen med

dem. Men langt den overvejende del af dem er samtidigt aktive i det folkelige arbejde og har en levende folkelig opbakning. Læs »Lokalhistorisk Journal«. Her og i arkivernes årsberetninger er vidnesbyrdet om, at forfatteren tager fejl. Selv Hvalsø kommunale lokalhistoriske arkiv har mærket stor folkelig interesse for sagen.

Forfatteren har iøvrigt mange kritiske bemærkninger om de lokalhistoriske arkivers arbejde og afsløre heri sit åbenbasre ukendskab til arkivernes forhold i almindelighed. Han slutter sin polemik herom med at fremhæve, at der i arkivforhold ikke skal tages hensyn til, om man står på god fod med kommunalbestyrelse eller borgmester – underforstået i Hvalsø.

Samme borgmester er iøvrigt kendt som en lokalhistorisk interesseret mand, der har stillet kommunkontorets faciliteter til rådighed for den egshistoriske forening. Oven i købet er han med til at bevilge Hvalsø egshistoriske Forening et årligt tilskud på 45 kr. pr. medlem (ligesom nogle andre foreninger), men dog 180 medlemmer à 45 kr., ialt 8.100 kr. – hvor mange kommuner gør det? At forholdet til kommunalbestyrelsen til trods herfor »Ikke er gnidningsløst«, er den pris, man gerne betaler for at være aktiv – »fremfor borgmesterlig gunst«.

Ifølge artiklens overskrift burde forfatteren have nøjedes med helt sagligt at berette om foreningen i Hvalsø. Men når han i stedet polemiserer lokalt, gør sig skyldig i fejltagelser og samtidig bruger det spinkle og langt fra repræsentative materiale fra Hvalsø på det generelle plan, så er han galt afmarcheret. Det duer ikke.

Kirsten Bendixen: Møntcirkulation i Danmark i Middelalderen

Da Bjørn Povlsen i sin lille artikel »Møntbrug i Danmark 1100–1300« (Fortid og Nutid bind XXVIII, 2, 1979) tager sit udgangspunkt i min artikel i dette tidsskrifts bind XXVII, Hefte 1, 1977, s. 4 flg. »Mønternes funktion i Danmark i perioden c. 1075 til c. 1300 belyst

ved skriftlige og numismatiske kildeudsagn«, vil jeg gerne knytte en kommentar til hans udtalelse om, at jeg: »forsigtigt undlader at gå yderligere ind på . . . møntcirkulationen«.

Som det vil kunne ses af min artikel, bygger den på den forudsætning, at der var omfattende møntcirkulation i den omhandlede periode, men det var ikke opgaven her at tage

problemet op. Det var forbeholdt en specialafhandling: »Møntcirkulation i Danmark fra vikingetid til Valdemarssønnerne« som vil fremkomme i næste Aargang af Aarbøger for nordisk Oldkyndighed og Historie. Manuskriptet har været stillet til rådighed for Bjørn Povlsen før hans artikel gik i trykken, men er ikke benyttet – eller nævnt.